

נקודה דוק ד"ר ענת יפה וד"ר אורית טיוטו

סקס וסוכרת

הפסקת עישון והפחתת צריכת אלכוהול.
 • במקרים מורכבים יותר, ניתן לרשום תרופות המגבירות זקפה הניתנות לפי מרשם רופא. שלוש התרופות הקיימות כיום פועלות במנגנון דומה של העלאת ניטריק אוקסייד (NO), שייכות לקבוצת מעכבי PDE-5 (ויאגרה, לויטרה, סיאליס). שלושתן יעילות ומסייעות בהשגת זקפה בחולי סוכרת בעקבות גידוי מיני.

• כאשר הטיפול התרופתי הזה אינו פותר את הבעיה, מפנים ליעוץ אורולוגי, כדי לבדוק אפשרות לקבלת סיפול אחר כגון: הזרקת תרופות לפין, מכשיר ואקום המסייעים להיווצרות זקפה או השתלה כירורגית של תותב לפין.

הטיפול באישה

• טיפול באמצעות משחות מקומיות להגברת לחות הגרתיק.

• טיפול בדיהומים מקומיים ובתכשירים להגברת חשק מיני.

• כמו אצל הגבר, גם אצל האישה, איזון של הסוכרת וטיפול מניעתי, מסייע ניכרות.

• מתן הורמוני מין גבריים, כגון טסטוסטרון לגנים, בעיקר בגנים לאחר הפסקת הווסת, נמצא כמשפר מרכיבים רבים בתפקוד המיני.

הדגש העיקרי במציאת פתרון לבעיית תפקוד מיני בקרב חולי סוכרת, נשים וגברים, טמון בהסרת מחסום הבושה אצל החולים בבואם לרופא המטפל. חשוב שגם הרופא המטפל יתחקר היטב את המטופל בכל מפגש ויעלה את הנושא בפניו.

ד"ר ענת יפה, מנהלת המכון האנדוקרינולוגי וד"ר אורית טיוטו, מומחית ברפואה פנימית ורופאה במכון האנדוקרינולוגי, המרכז הרפואי הלל יפה

• פגיעה בכלי דם - זקפה מתרחשת למעשה כאשר חללי הפין מתמלאים בדם. טרשת העורקים המואצת בחולי סוכרת עלולה לפגוע גם בכלי הדם המספקים את עורקי הפין והאגן.

• גורמים נוספים כגון עישון ויתר לחץ דם, מחלות לב כליליות המופיעות בשכיחות גבוהה בחולי סוכרת ועוד. גברים חולי סוכרת נוטים להיות בעלי כמות נמוכה יותר של ססטוסטרון (הורמון המין הגברי), עניין שעלול להיות גורם מפריע בזקפה.

• תרופות שונות - אותן נוטלים פעמים רבות חולי הסוכרת כגון חלק מתרופות להורדת לחץ הדם, ותרופות נוגדות כאב ודיכאון שונות, עלולות לגרום לפגיעה ביכולת הזקפה. התרופות הקיימות לטיפול בסוכרת אינן פוגעות בתפקוד המיני.

לא לגברים בלבד

בעיות בתפקוד המיני קיימות גם בקרב הנשים החולות בסוכרת. במחקר שבוצע בשנת 2005 נמצא כי-71 אחוז מהנשים הנשואות החולות בסוכרת מסוג 1 ו-42 אחוז מהחולות בסוכרת סוג 2 סובלות מ-פרעה בתפקוד המיני, בהשוואה ל-37 אחוז מנשים בקבוצת הביקורת. הפגיעה אצל נשים מתבטאת בעיקר בפגיעה בעוררות המינית, בסיכה (יובש בגרתיק), וביכולת להגיע לאורגזמה. בניגוד לגברים, הגורמים לפגיעה בתפקוד המיני אצל נשים אינם ברורים דיים. אחד הגורמים השכיחים לכאבים ואי-נוחות בזמן יחסי מין הוא דלקות בגרתיק הנגרמות על ידי פטריית הקנדידה. דלקות אלו שכיחות מאד בחולות סוכרת, בעיקר כאשר ערכי הסוכר גבוהים.

הטיפול בגבר

• חשוב לאתר את הבעיה, ובעיקר להסיר את מחסום הבושה וחוסר הידע.

• הטיפול הטוב ביותר הוא מניעתי, כלומר הקפדה על איזון סוכרת, הורדת לחץ דם,

שכיחות בעיות בתפקוד המיני גבוהה פי 3 בהשוואה לאנשים שאינם חולים בסוכרת והיא מופיעה בצורתה הראשונית כ-10 שנים לאחר אבחון הסוכרת. ישנם מצבים בהם הופעת הסימפטום של קשיים בתפקוד מיני יהיו חלק מאבחון המחלה.

הגורמים לפגיעה ביכולת הזקפה

• פגיעה במערכת העצבים - על מנת שהגירוי המיני הנקלט באחד החושים יתבטא בזקפה יש צורך בהעברה של שדר עצבי אל איזור אברי המין. בחולי סוכרת קיימת פגיעה עצבית וכחלק ממנה גם פגיעה בהעברת המסר הזה.

הסרת מחסום הבושה, תודעות וטיפול, יפתרו גם את הקושי בתפקוד המיני אצל חולי סוכרת, נשים וגברים כאחד

מחקרים מדווחים כי בין 50 ל-75 אחוז מכלל הגברים החולים בסוכרת חווים פגיעה ביכולת הזקפה בדרגות שונות, למרות קיומו של חשק מיני תקין. הפגיעה בזקפה יכולה להיות קלה, אך ללא התייחסות הולמת היא עלולה להתפתח בהדרגה עד לחוסר יכולת לקיים יחסי מין.